

The Dude Server & Client

สวัสดีครับ วันนี้ขอพูดเรื่องของ The Dude สักนิดหน่อยแล้วกัน พอเป็นพื้นฐานให้กับคนที่สนใจ นำไปต่อยอด (เอาจริงๆ ผมเองก็ไม่ได้รู้ลึก จึงอธิบายแบบลึกๆ ไม่ได้ ฮ่าๆ)

คำถาม The Dude คืออะไร???

หลายๆ ท่านที่เป็นผู้ดูแลระบบเน็ตเวิร์ค ไม่ว่าจะเล็ก กลาง หรือขนาดใหญ่ สิ่งที่เรามักประสบพบเจอคือ เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เน็ตเวิร์คต่างๆ มันยังทำงานได้อยู่ หรือมันม่องเพ่งไปแล้ว

ชีวิตเราจะดีขึ้นไหม หากมีเครื่องมือเพื่อช่วยเราในการตรวจสอบ และแจ้งปัญหาให้เราทันทีเมื่อมันเกิดม่องเพ่งขึ้นมา The Dude คือเครื่องมือที่มาช่วยเราในปัญหานี้ครับ

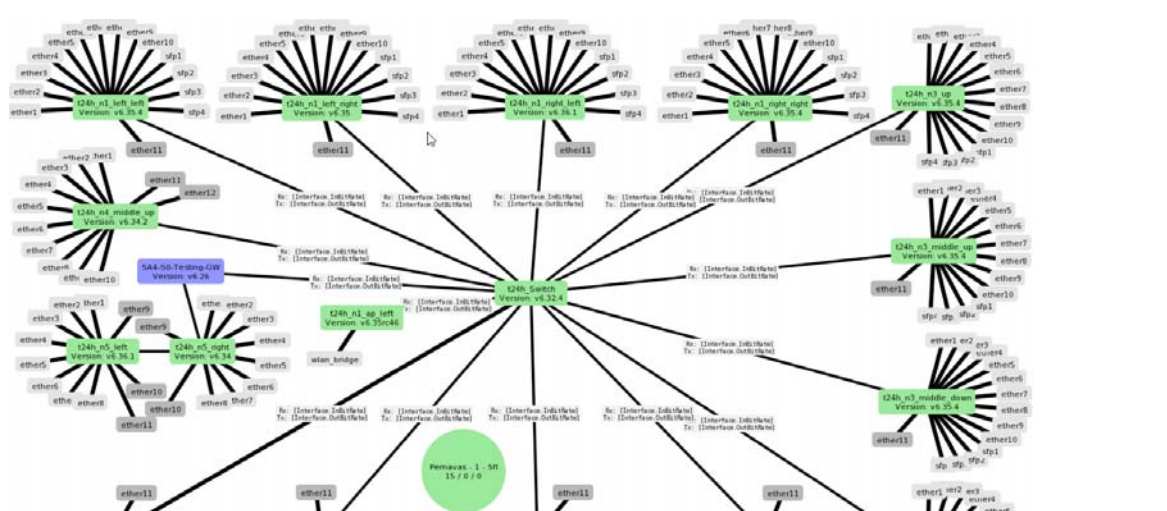
เราจะใช้ประโยชน์อะไรจาก The Dude ได้บ้าง?

เอาตัวอย่างของผมแล้วกัน ผมรับผิดชอบระบบเน็ตเวิร์ค ติดตั้งให้ลูกค้า ที่นี้ ผมต้องการมอนิเตอร์ลูกค้าแต่ละ Site งานครับ ว่ายังมีชีวิตดีอยู่ไหม หรือม่องเพ่งไปแล้ว หรือ

อีกเคสเช่น ผมดูแลเน็ตเวิร์คของสำนักงาน ในสำนักงานมีอุปกรณ์ที่ต่อกับเน็ตเวิร์ค อยู่ร้อยกว่าอุปกรณ์ มีคอมพิวเตอร์ มีเราท์เตอร์ มีแอ็คเซสพอยท์ ผมต้องการมอนิเตอร์ดูว่า มันยังทำงานนะ ไม่เกเร แต่เมื่อมันหยุดหายใจ หรือ ตายจากเราไป เราก็จะรู้ได้ทันที เพราะระบบจะทำการ sms หรือ mail มาให้เราทราบ ว่า อุปกรณ์ตัวนั้น ตัวนี้ได้จากเราไปแล้ว... นั่นเอง

ตัวอย่างภาพครับ (ภาพนี้มาจากไฟล์ Present ของ Sergejs Boginskis (MikroTik, Latvia) ตามลิงค์นี้ครับ

http://mum.mikrotik.com/presentations/IN16/presentation_3607_1473320535.pdf

The Dude Server & Client

จะใช้งานต้องมีอะไร เตรียมอะไรบ้าง??

โปรแกรม The Dude มี 2 ส่วนที่เราต้องเข้าใจก่อน

1. Dude Server คือ ตัวที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องหลัก
2. Dude Client คือ ตัวที่เราเอาไว้ดู หรือมอนิเตอร์ และการปรับแต่งตัว The Dude ของเรา

Dude Server มันไม่ได้รันได้ใน RouterOS ในทุกๆ Model นะครับ มันรันได้ตามตารางด้านล่างเลย (สังเกตว่ามันเล่นได้บนเครื่องแรงๆ เท่านั้น) เช่น รันได้บน CCR ทุกรุ่นเลย เช่น CCR1009.. CCR1036 .. CCR1072 พวกนี้ราคา หมิ่นห่าขึ้นไป เพราะตัวใหญ่ แรมเยอะ เรียกได้ว่า ของแรง ครับ

ขยับมาอีกนิดก็ CHR/x86 อันนี้เอาไว้รันบน Cloud เหมาะสำหรับการนำมาทำระบบมอนิเตอร์เลย ครับ แนะนำให้ใช้ตัวนี้ หากเป็นการมอนิเตอร์ระบบใหญ่ๆ

มารุ่นเล็กสุดที่รองรับคือ RB3011 ซึ่งเป็น ARM Architecture ครับตัวนี้ แรงเช่นกัน พอๆ กับ RB1100 (แต่ RB1100 นี่ลง The Dude ไม่ได้นะครับ น่าเสียดายตรงนี้แหละ)

v6.x Dude changes	
Dude Server	Dude Client
All CCR	Windows
CHR/x86	No Web
RB3011	English only

มาในฝั่งของเครื่อง Client ที่จะเปิดใช้งานมันบ้าง ตอนนี้ เป็น Windows Application ครับ ยังไม่รองรับเว็บ โอกาสหน้าอาจมี เพราะเท่าที่อ่านๆ กำลังพัฒนาครับ และรองรับภาษาอังกฤษเท่านั้น ของเขาอินเตอร์ครับ

แล้วติดตั้งอย่างไรละ??

เริ่มจากการติดตั้ง Dude Server ก่อนครับ ให้ไปโหลดไฟล์สำหรับการติดตั้งมา เอาเฉพาะของ Dude Server ก่อน โหลดได้ที่ <http://www.mikrotik.com/download> ตรงนี้เลยครับ เลือกให้ตรงกับ Model ที่ท่านใช้งานนะครับ

ตัวอย่างผมเลือก CCR เพราะของผมเป็น CCR1036-xx และที่สำคัญ คุณต้องเลือกเวอร์ชันให้ตรงกันกับ

RouterOS ที่คุณใช้งานอยู่ด้วย เช่น ผมใช้ 6.36.3 อยู่ผมก็ต้องโหลดในเวอร์ชันนี้ครับ

RouterOS

6.34.6 (Bugfix only)	6.36.3 (Current)	5.26 (Legacy)	6.37rc38 (Release candidate)
MIPSBE	CRS, NetBox, NetMetal, PowerBox, QRT, RB9xx, hAP, mAP, RB4xx, cAP, hEX, wAP, BaseBox, DynaDish, RB2011, SXT, OmniTik, Groove, Metal, Sextant, RB7xx		

โหลดมาเก็บไว้ก่อน แล้วเริ่มติดตั้ง

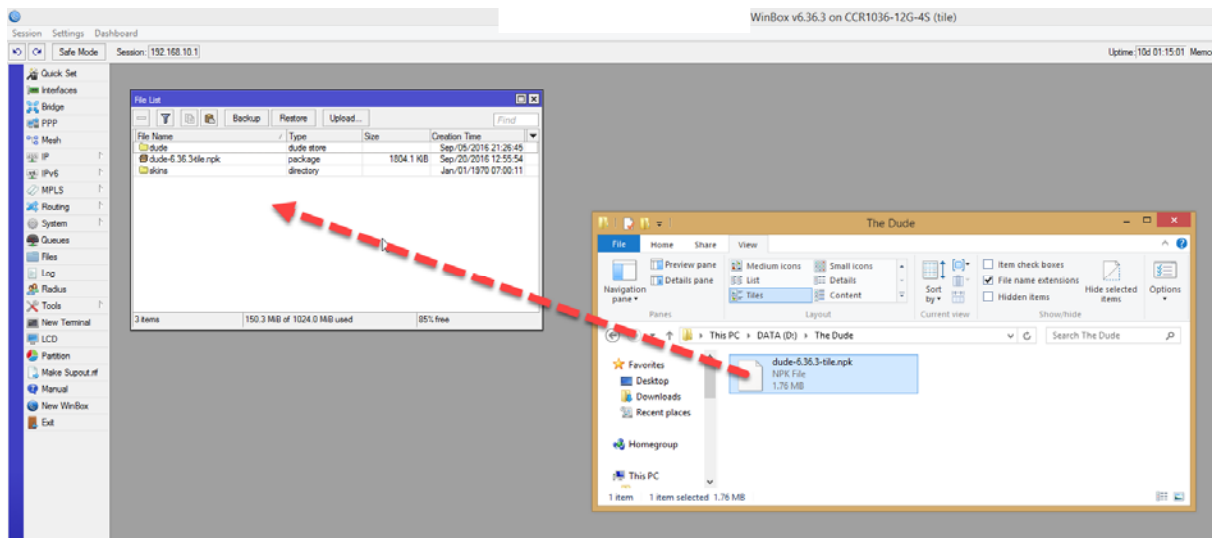
TILE	CCR			
Main package			-	
Extra packages			-	
The Dude server			-	

โหลดตัว client มาด้วยนะครับ เน้นย้ำ Client ก็ต้องเป็นเวอร์ชันเดียวกับ Dude Server ด้วยนะครับ

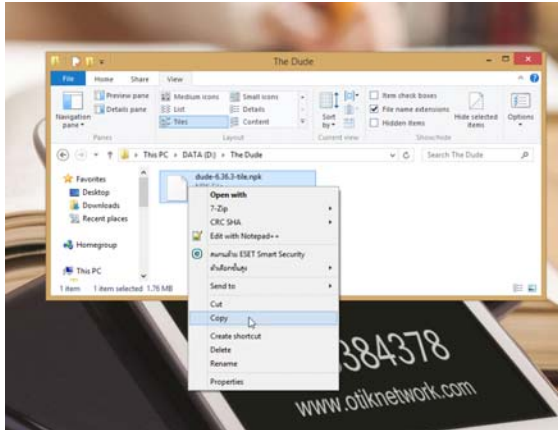
GENERAL				
Netinstall				
The Dude client			-	
Changelog				
MD5	Σ	Σ	Σ	Σ

เมื่อโหลดโปรแกรมทุกอย่างมาพร้อมแล้วก็ติดตั้งกันเลย

เปิด Winbox ขึ้นมาครับ แล้วคลิกไฟล์ค้างไว้ แล้วลากไปใส่ในเมนู file list อันนี้วิธีแรก

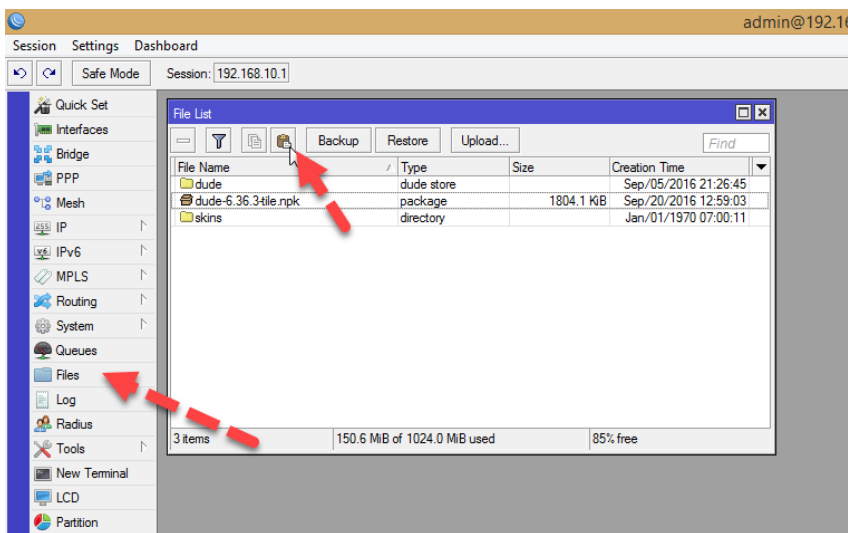

วิธีที่สอง คือคัดลอกก่อน แล้ว นำไปวางใน file list ดังนี้

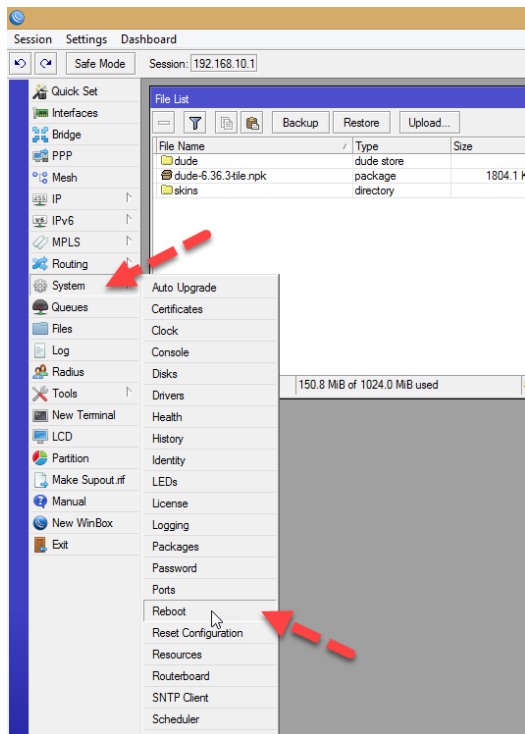
คลิกขวาที่ **dude-6.xx.x-tile.npk** จากนั้นเลือก **copy** ครับ

จากนั้นไปที่ **winbox** ไปที่เมนู **file** ให้คลิกปุ่ม **paste** ครับ (วาง)

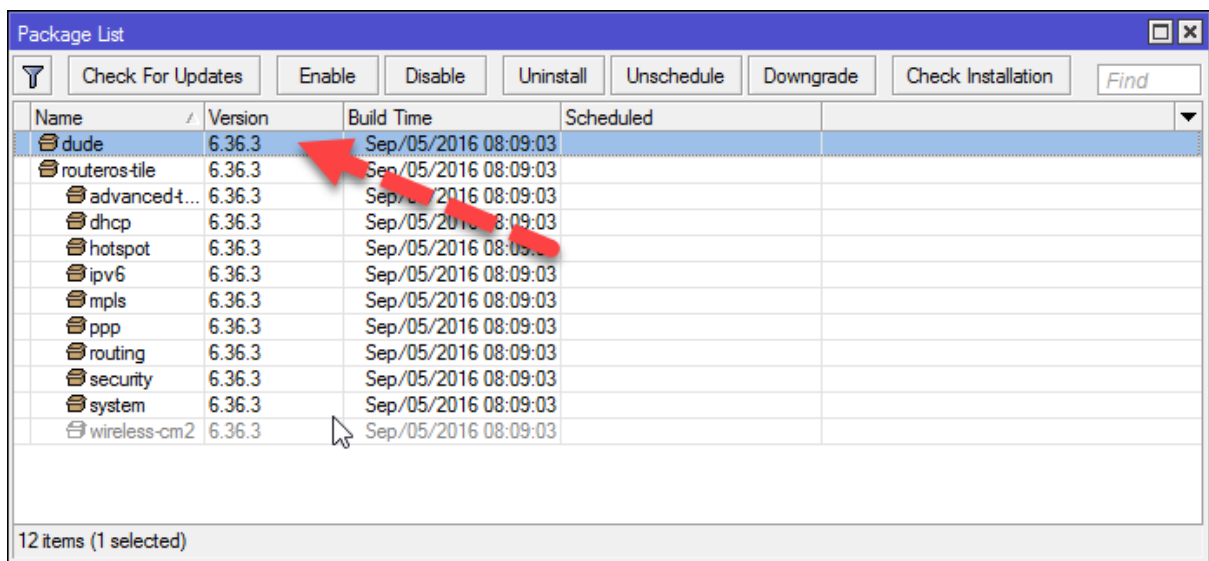

เมื่อเรียบร้อยแล้ว จะเห็นไฟล์ **dude-6.xx.x-tile.npk** วางอยู่ เป็นอันคัดลอกเรียบร้อยแล้ว เหลืออีกขั้นตอนคือ สั่ง **restart** ตัวเราท์เตอร์ของเราครับ

ไปที่ **system > reboot** ครับ

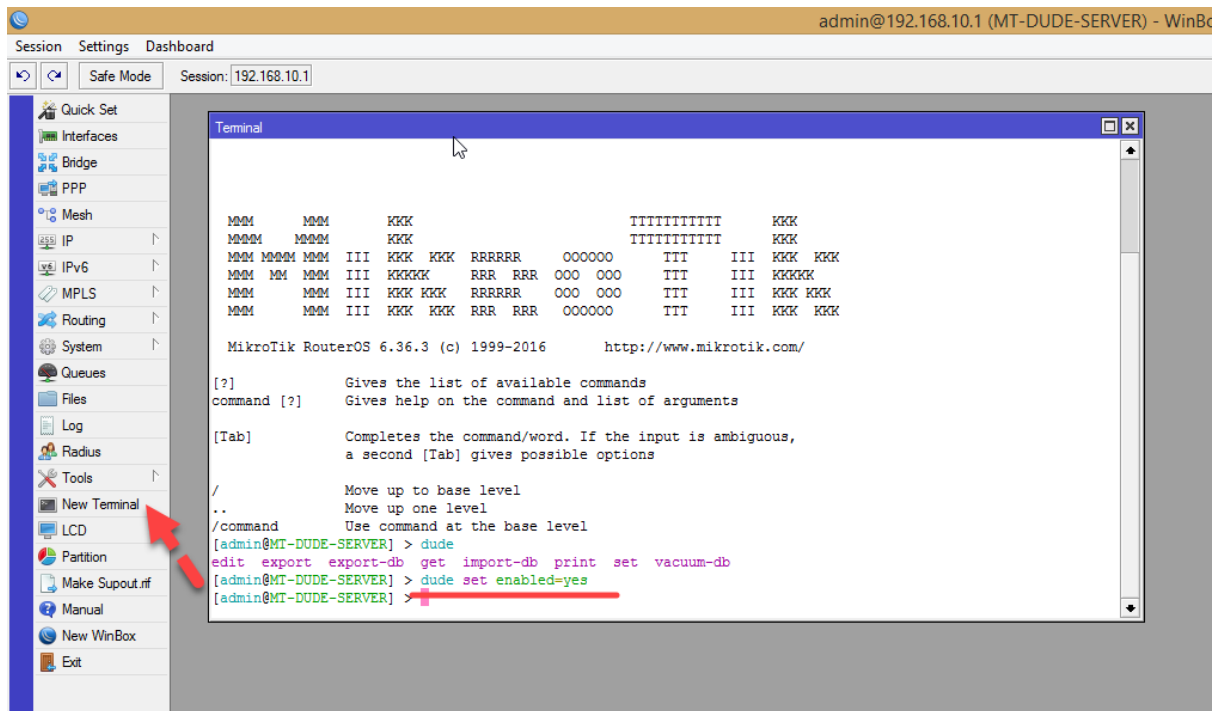
เมื่อเปิดเข้า Winbox อีกครั้ง คุณจะเห็นว่า Dude ถูกติดตั้งเรียบร้อยแล้ว รู้ได้อย่างไรนะหรือ ลองไปที่ System > Package ครับ จะเป็นว่ามี Dude packages ติดตั้งอยู่แล้ว

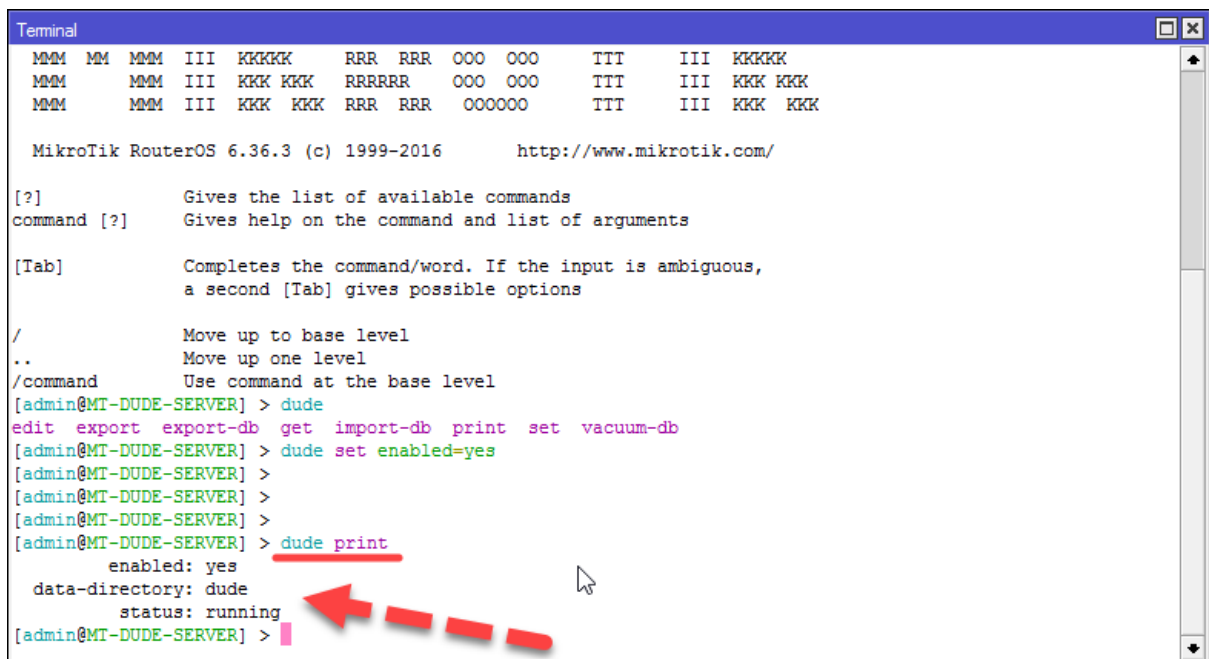
ติดตั้งแล้วยังไม่พร้อมใช้งานนะครับ เพราะ Service มันจะยังไม่เปิดทำงาน เราต้องเปิดมันก่อน ให้ไปที่ terminal ครับ แล้วพิมพ์คำสั่ง > dude set enabled=yes แล้ว enter ครับ แค่นี้พร้อมใช้งานละ

The Dude Server & Client

ลองตรวจสอบอีกครั้งด้วยคำสั่ง **dude print** ดูว่ามันทำงาน (Running) แล้วจริง ๆ

จบแล้วครับ ในฝั่งของ Dude Server

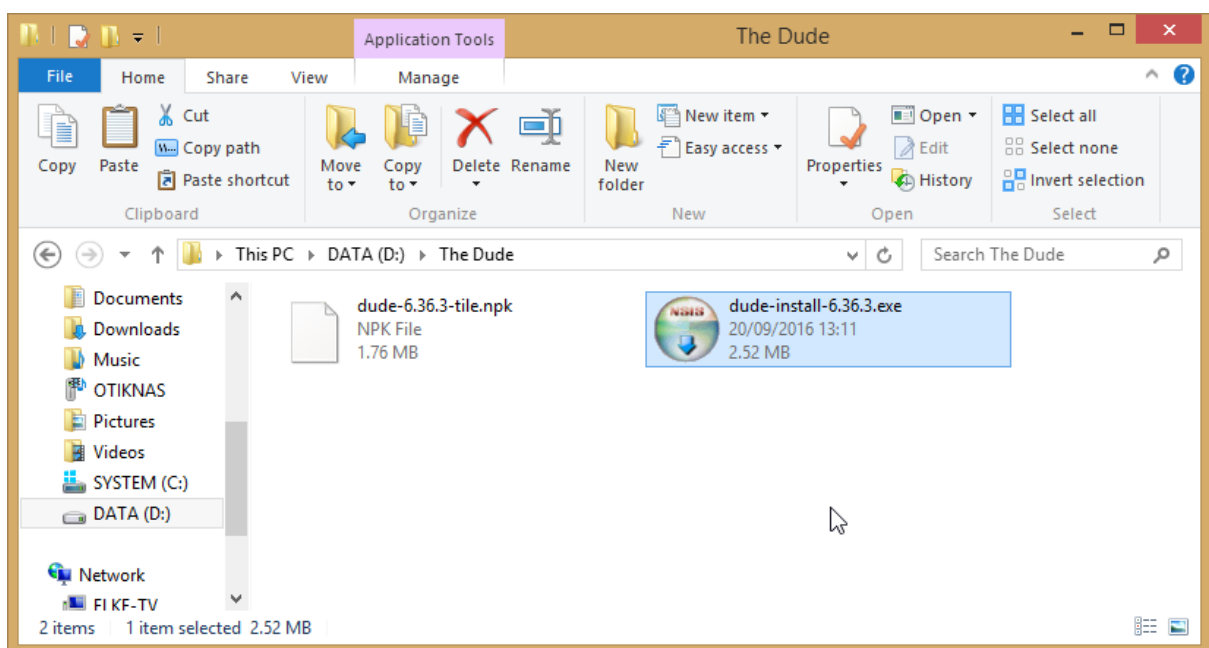
The Dude Server & Client

มาติดตั้ง Dude Client กัน

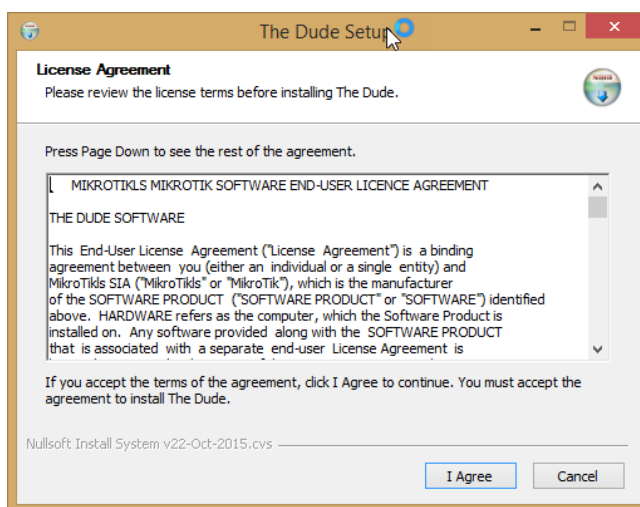
ก็ไปโหลดมาก่อนเลยครับ เน้นย้ำนะ โหลดให้ตรงกับเวอร์ชันที่เราใช้งาน ไม่อย่างนั้นมันไม่ทำงานครับ ดาวน์โหลดตามลิงค์นี้เลย <http://www.mikrotik.com/download>

GENERAL				
Netinstall				
The Dude client			-	
Changelog				
MD5	Σ	Σ	Σ	Σ

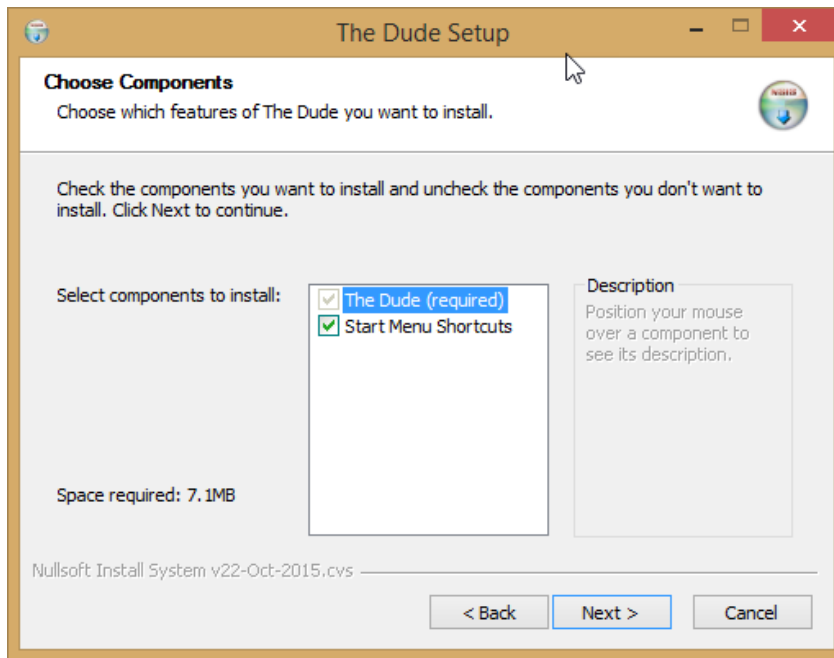
เริ่มติดตั้งกันเลย ดับเบิลคลิกครับ

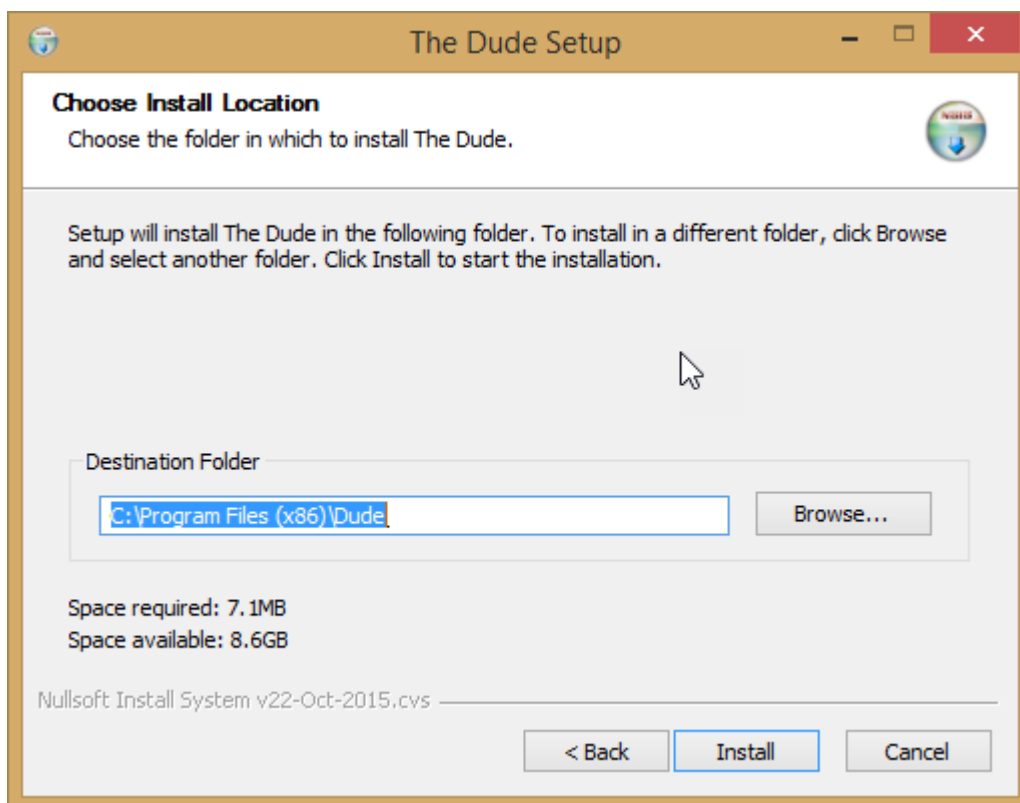
เลือก I Agree เพื่อยอมรับเงื่อนไขการใช้งานครับ (คลิกไปเลยไม่ได้ซีเรียส)

The Dude Server & Client

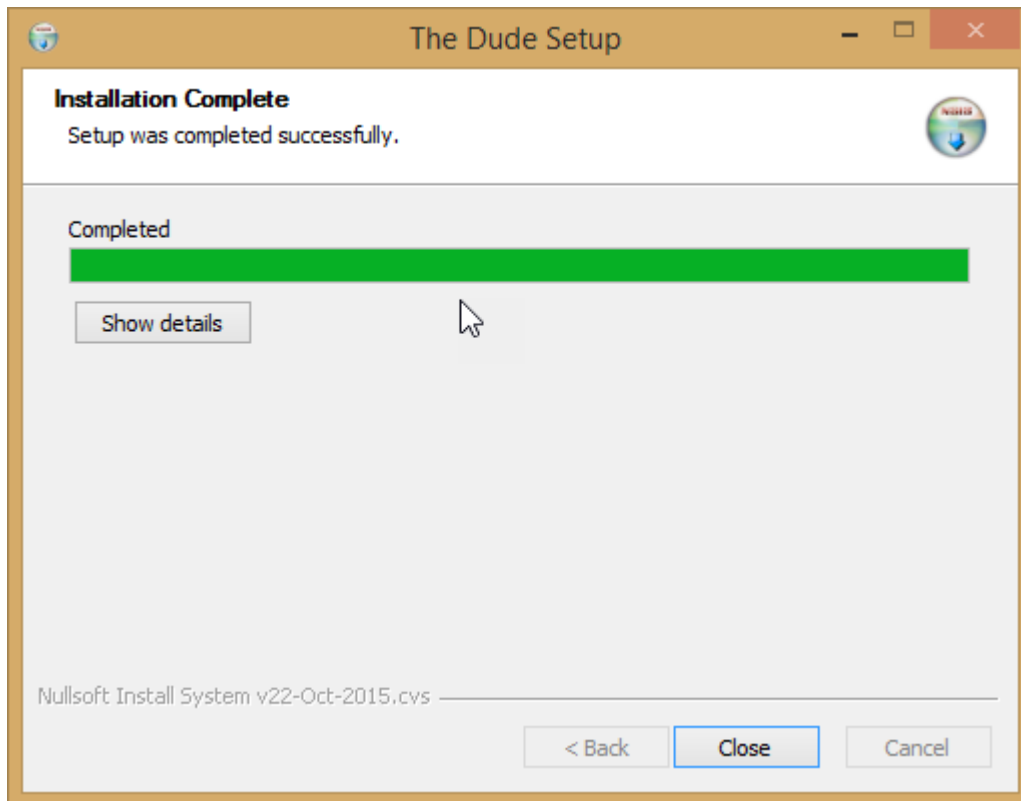

เลือก Next >

คลิก Install เริ่มติดตั้ง

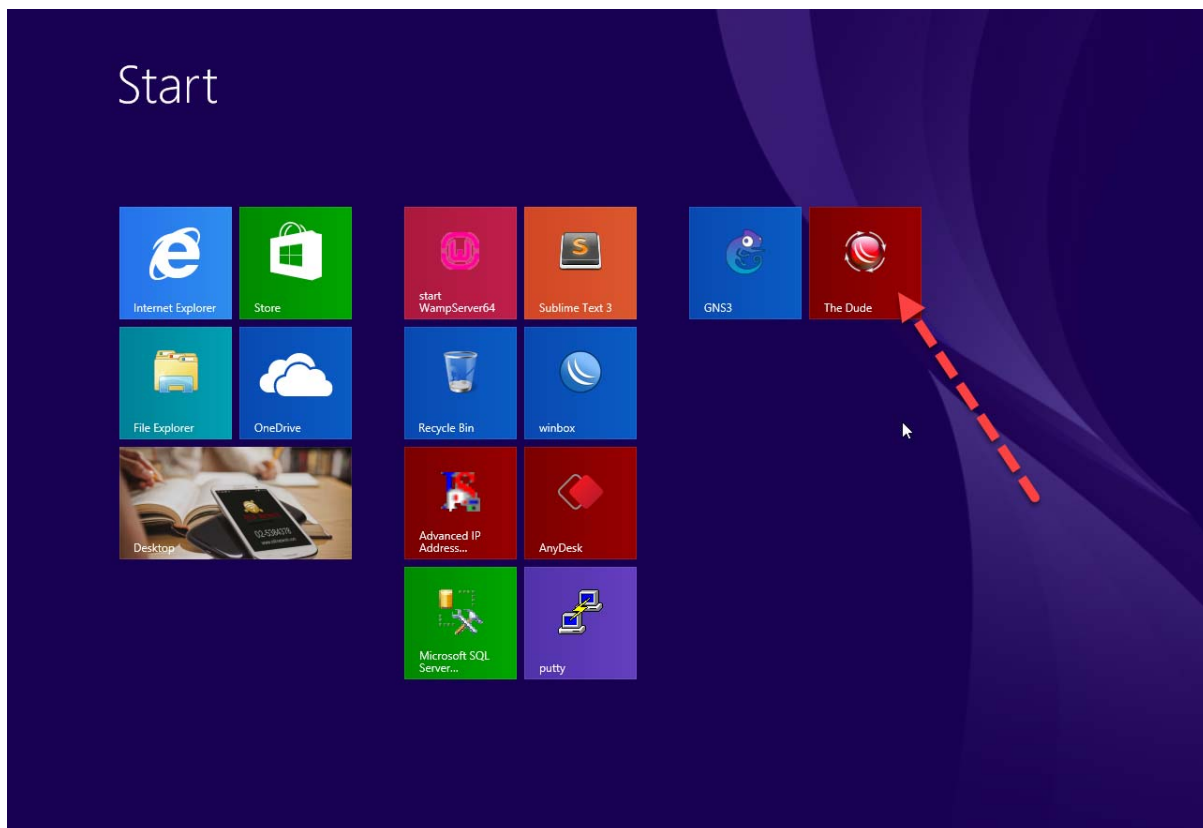

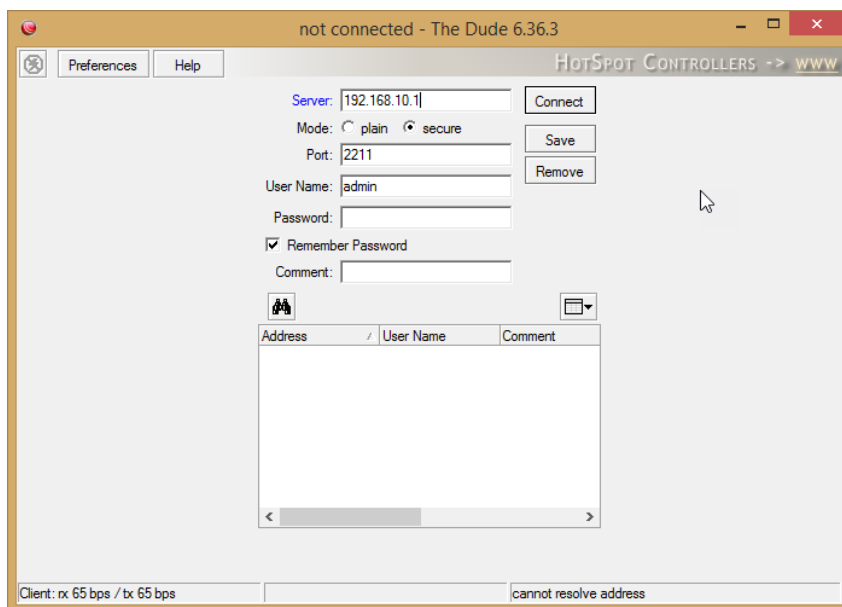
คลิก Close ติดตั้งเรียบร้อยแล้วครับ

The Dude Server & Client

เมื่อติดตั้งเรียบร้อยแล้ว ก็ลองใช้งานกันเลย ดับเบิลคลิกไอคอน The Dude กันเลยครับ

กรอกรายละเอียดสำหรับเข้าใช้งานครับ

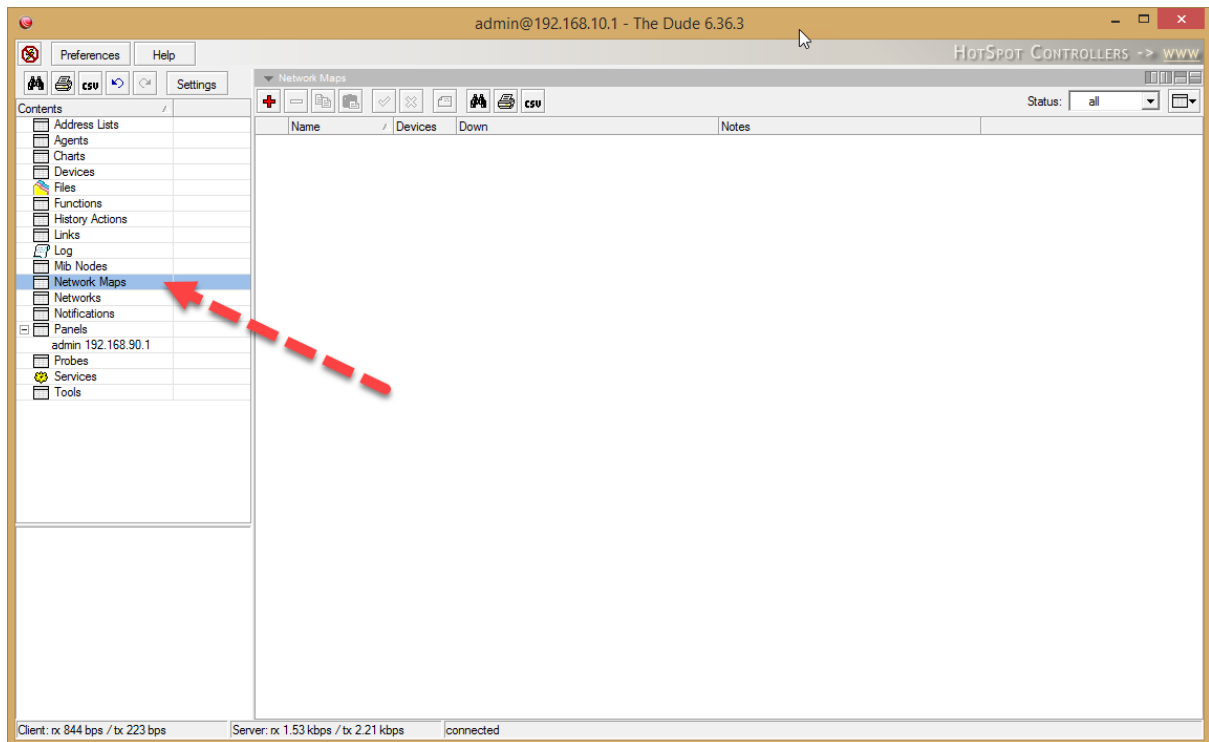
Server : คือ ไอพีเครื่องที่เราติดตั้ง Dude Server ไว้ครับ

User & Pass ก็ตัวเดียวกับ winbox เลยครับ จัดไปเลย (หลังจากนั้นค่อยมาสร้าง user & pass สำหรับเข้าใช้งาน Dude ที่หลังก็ได้)

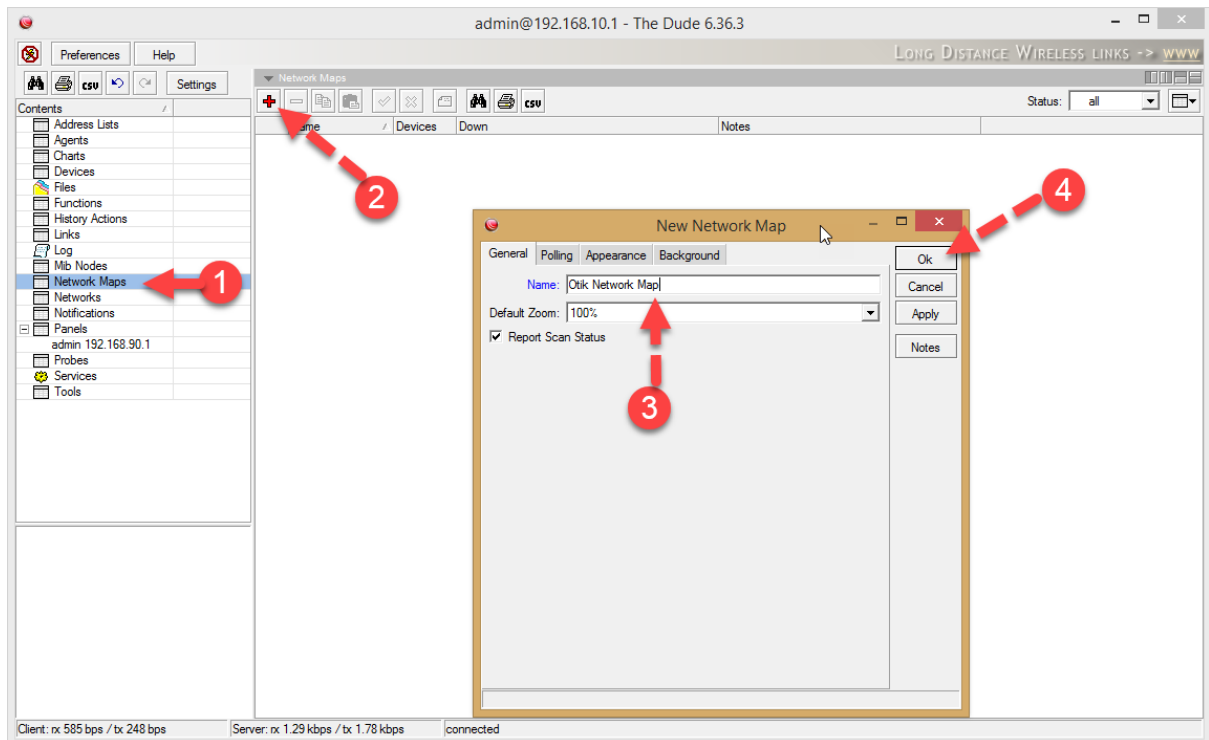
The Dude Server & Client

พอเข้ามาเสร็จจะเจอหน้าต่างประมาณนี้ครับ

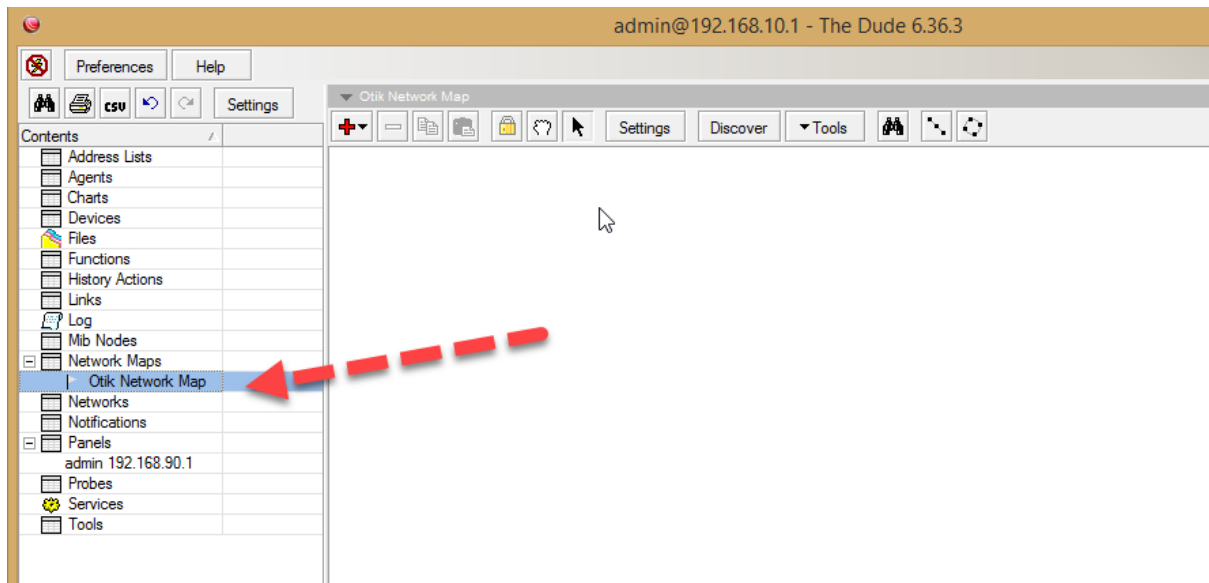

ลองเริ่มสร้างแบบง่ายๆ กันเลย คือให้มันสแกนหาเน็ตอุปกรณ์ในเน็ตเวิร์คของเราทั้งหมดให้เลยอัตโนมัติ โดยเพียงแค่เรา
กำหนดเน็ตเวิร์คเข้าไปครับ

คลิกที่ Network Map

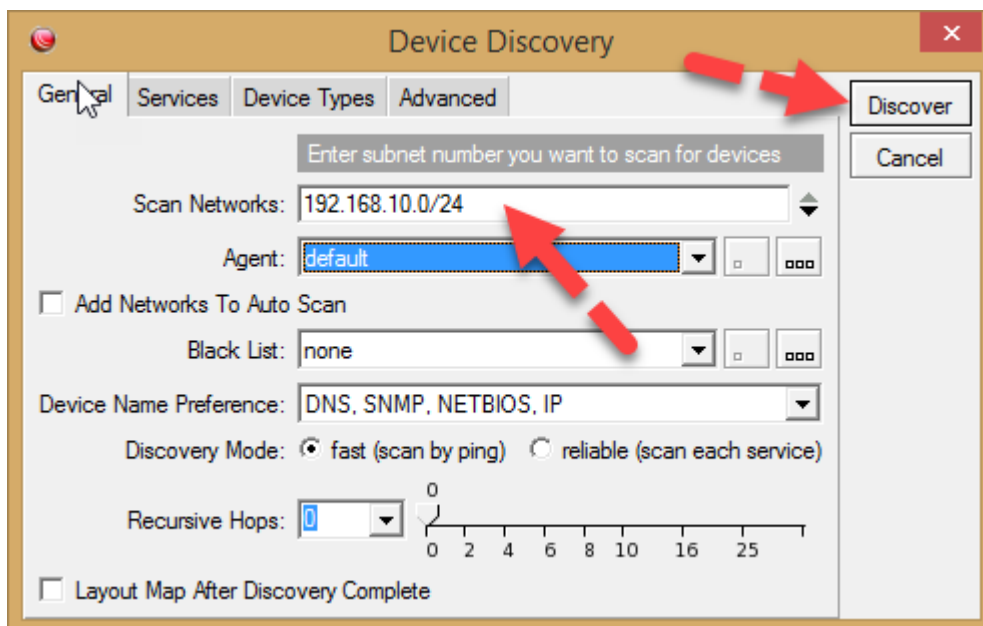

เมื่อเรียบร้อยแล้ว คลิกที่ชื่อเน็ตเวิร์ค ที่เราสร้างไว้ครับ

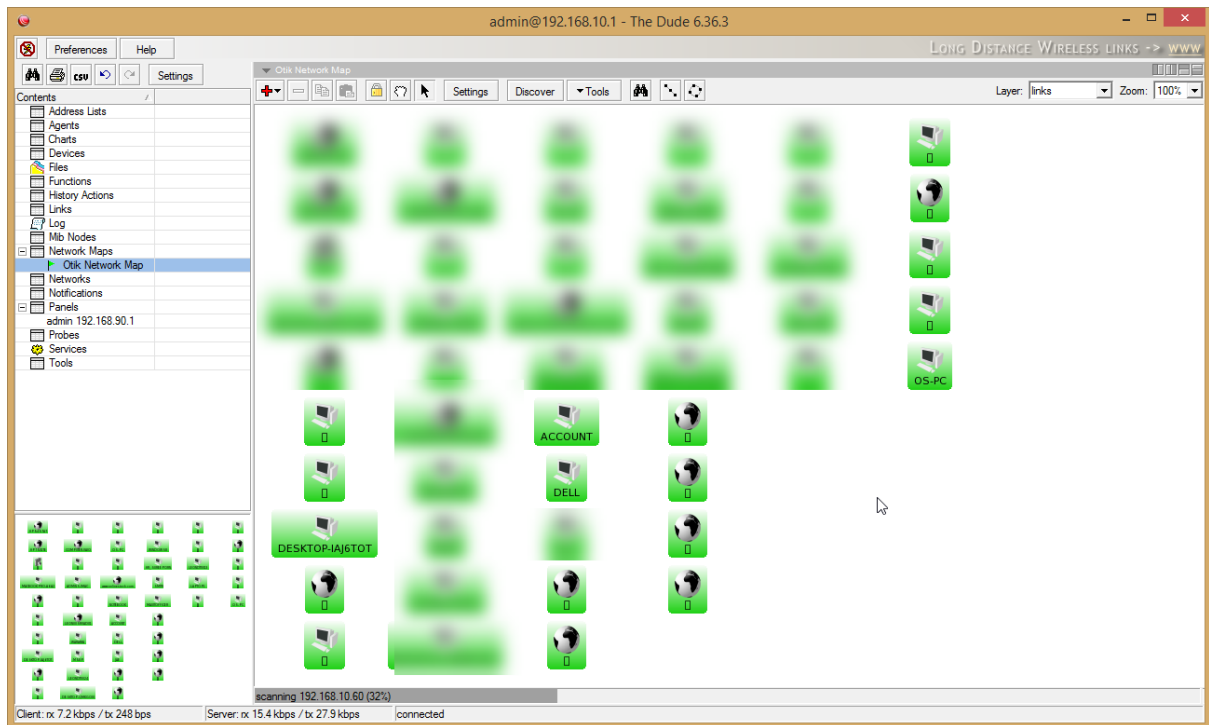

แล้วคลิกที่ Discover (เพื่อสั่งให้มันค้นหาให้เลย)

กำหนด เน็ตเวิร์ค แล้วคลิก discover ครับ

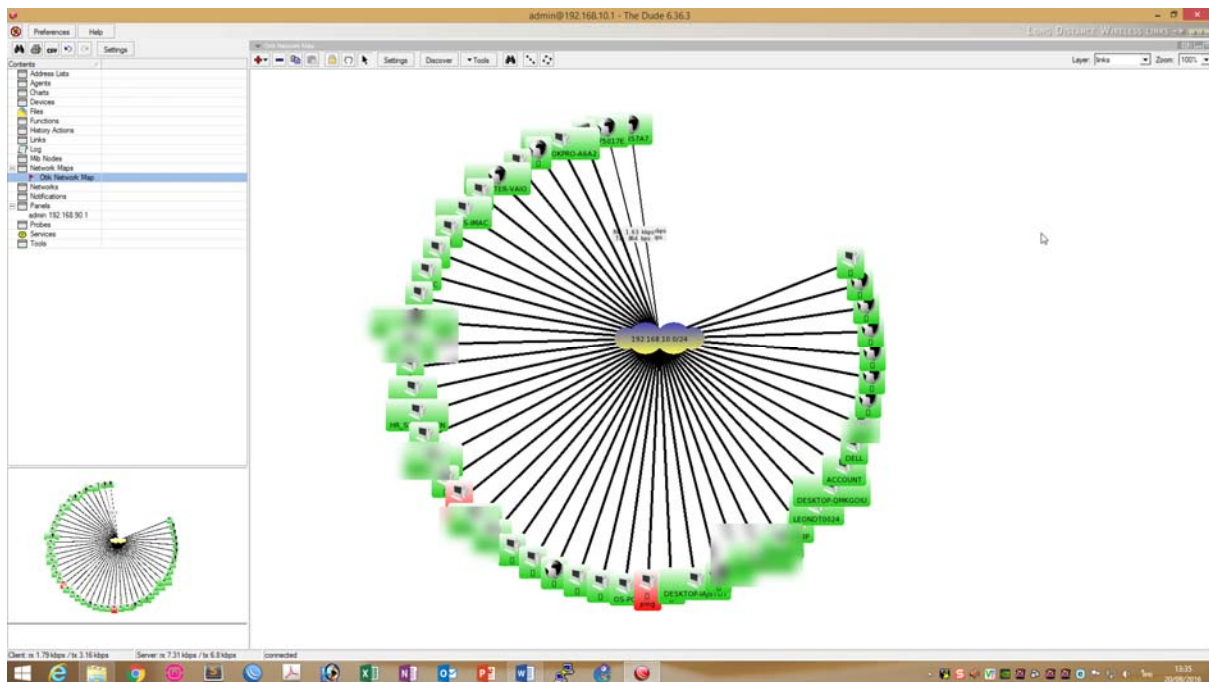

จากนั้นเราจะเห็นว่ามันจะขึ้นมาเต็มเลยครับ ดังภาพ (ขอเซ็นเซอร์เล็กน้อยนะ ฮ่าๆ)

สถานะเขียว คือ ยังมีชีวิตอยู่ครับ ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับบริการที่เราใช้ตรวจสอบครับ ว่าเราใช้อะไรบ้างในการตรวจสอบการมีชีวิตอยู่ของอุปกรณ์นั้นๆ เช่น ใช้ icmp คือคำสั่ง ping นั่นเอง บางครั้งเราเห็นว่ามันแดง เพราะอาจจะเกิดจากเครื่องเปิด Firewall ไว้ก็ได้นะ ตรวจสอบให้ดี ไม่อย่างนั้นต้องหนีไปเช็คด้วยบริการอื่นๆ เช่น snmp เป็นต้น

เมื่อระบบทำการสแกนเรียบร้อยแล้ว ก็จะแสดงเป็นรูปแบบลิงค์มาให้ดังตัวอย่าง

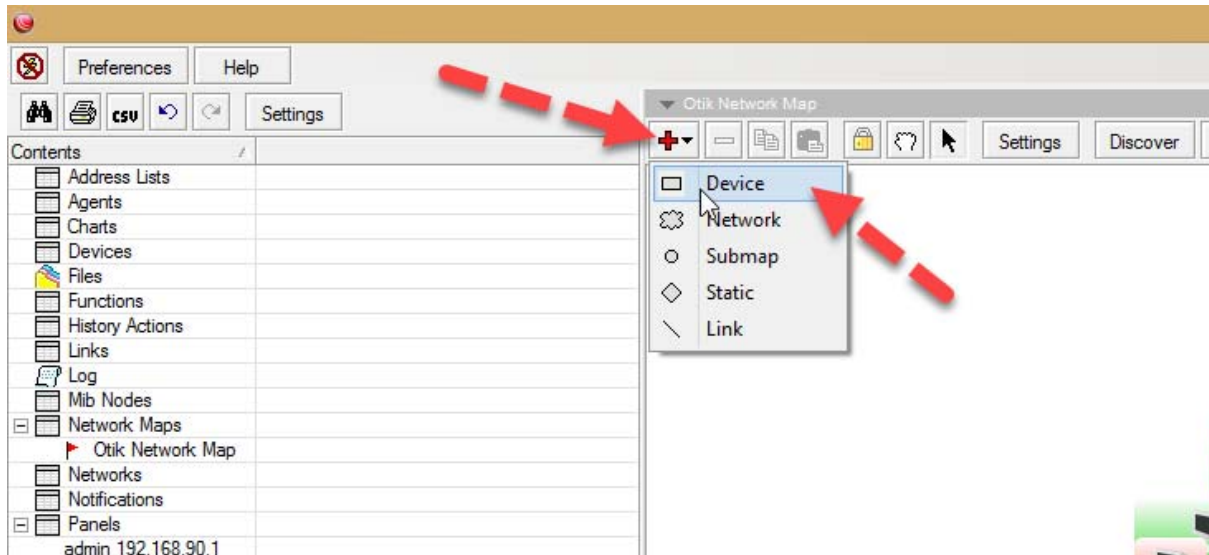

แค่นี้ก็ได้กราฟการมอนิเตอร์เรียบร้อยแล้วครับ

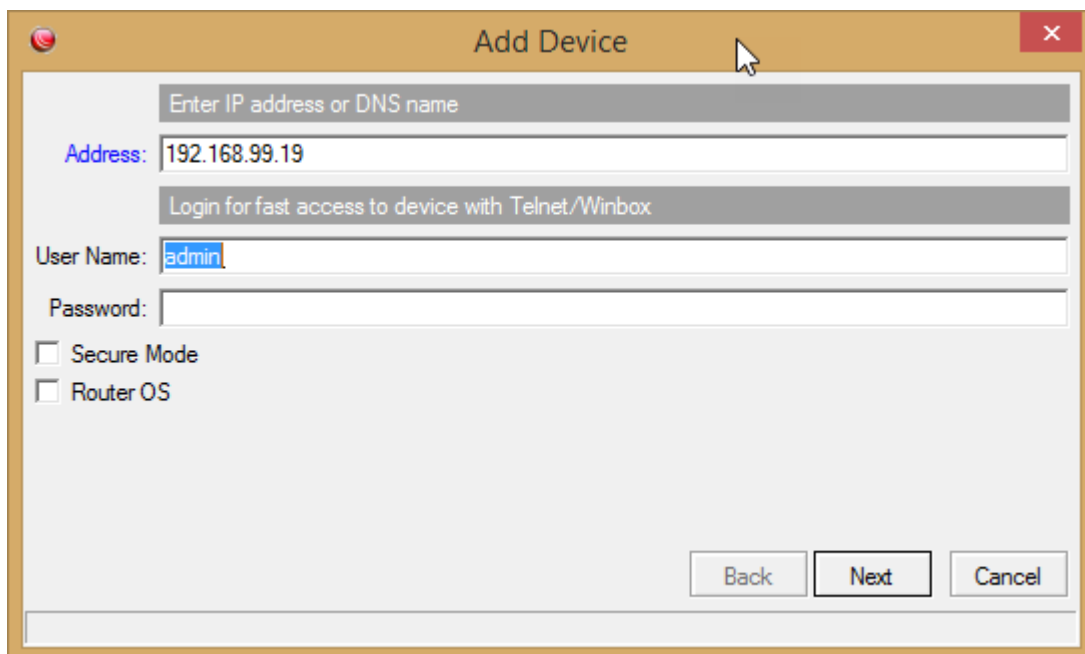
มาทำการปรับแต่งกันเล็กน้อย พอพื้นฐาน

บางครั้งเราต้องการมอนิเตอร์อุปกรณ์ที่อยู่ด้านนอก เช่น มอนิเตอร์ Web Server ของเรา ที่ตั้งไว้ที่ ISP หรือ ตรวจสอบเว็บ
บางเว็บ เช่น ตรวจสอบว่าเว็บ getisptik.com ยังอยู่ดีไหม แบบนี้เป็นต้น ก็ทำได้ มาลองกัน

เปิด The Dude client ขึ้นมาครับ แล้วเลือกที่ไป Add + เลือก Device ครับ

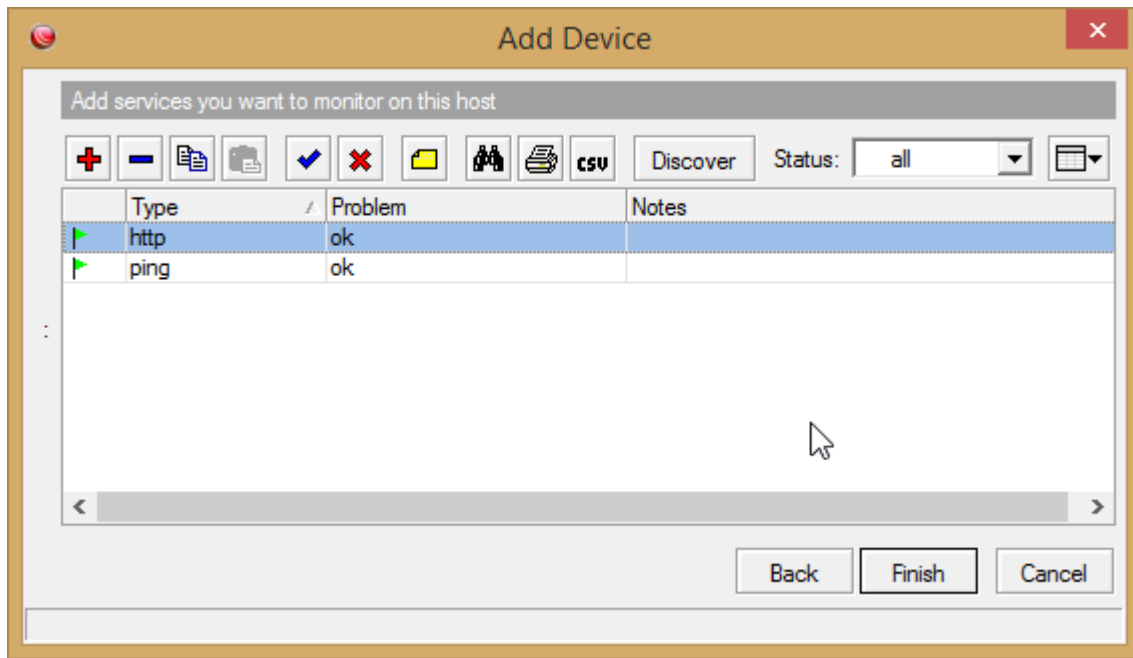

จากนั้นช่อง Address ให้ใส่ไอพีเครื่องที่คุณต้องการตรวจสอบ ตัวอย่าง 192.168.99.19 เป็น Web Server ของผมครับ
อยู่ที่ อีก Site งานหนึ่ง ซึ่งผมทำ vpn เชื่อมกันไว้ จึงเรียกตรงๆ กันได้เลย

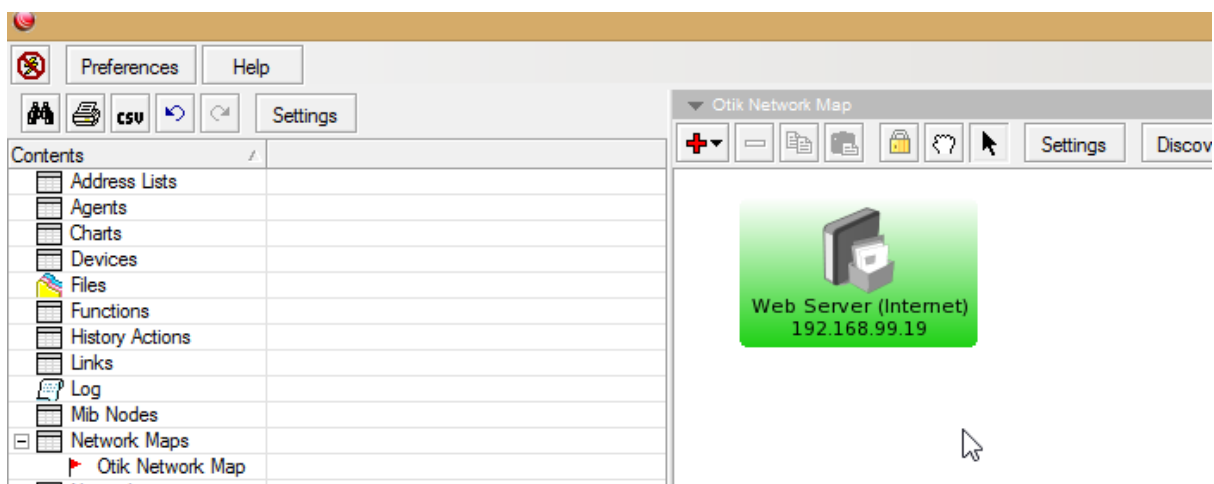

เสร็จแล้วก็คลิกที่ Next > ครับ

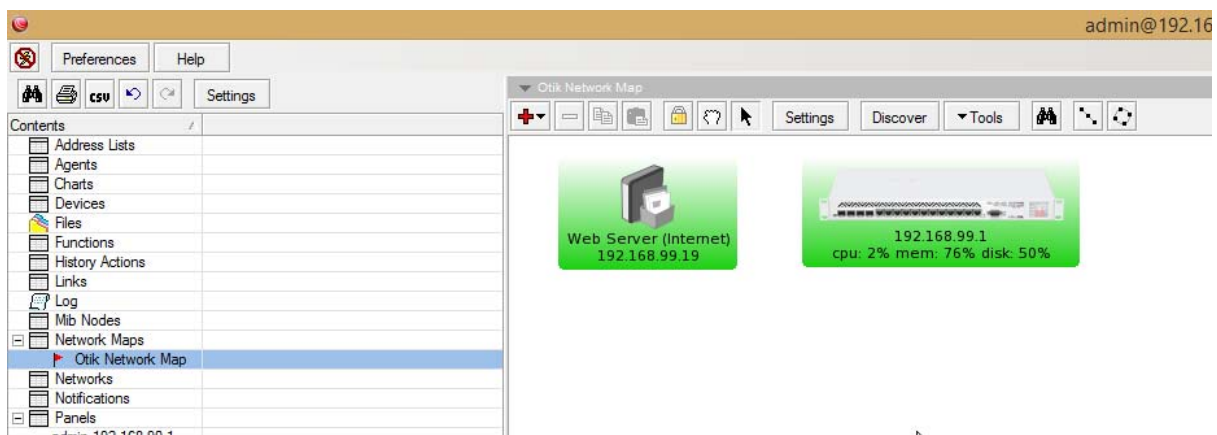
จากนั้นให้เลือกบริการที่คุณต้องการจะตรวจสอบครับ ตัวอย่างผมเลือก ping และ http (เนื่องจากเป็นเว็บ Server ครับ)

สังเกตว่าเมื่อคลิก finish เรียบร้อยแล้ว ก็จะแสดงดังภาพ

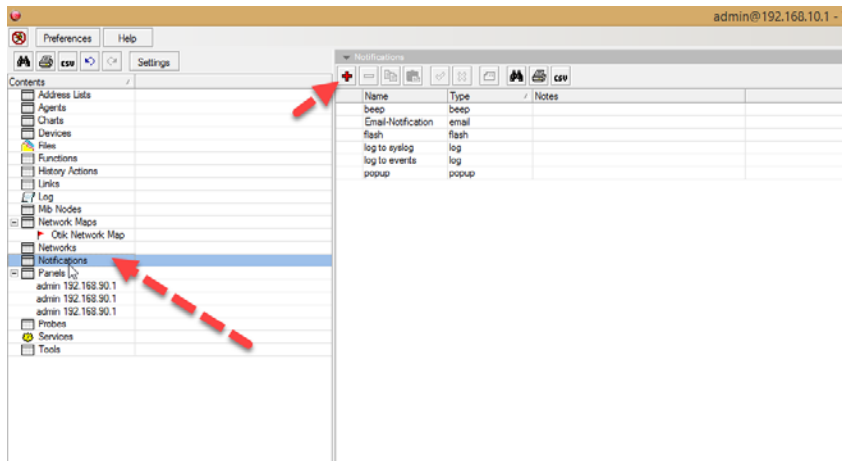
เสียอยู่แสดงว่ายังทำงานได้มีชีวิตอยู่ ตัวอย่าง ผมเพิ่มรายการ device เข้ามาเรื่อยๆ เพื่อต้องการมอนิเตอร์เราท์เตอร์ที่ผมไปติดตั้งตาม site ต่างๆ เป็นต้น

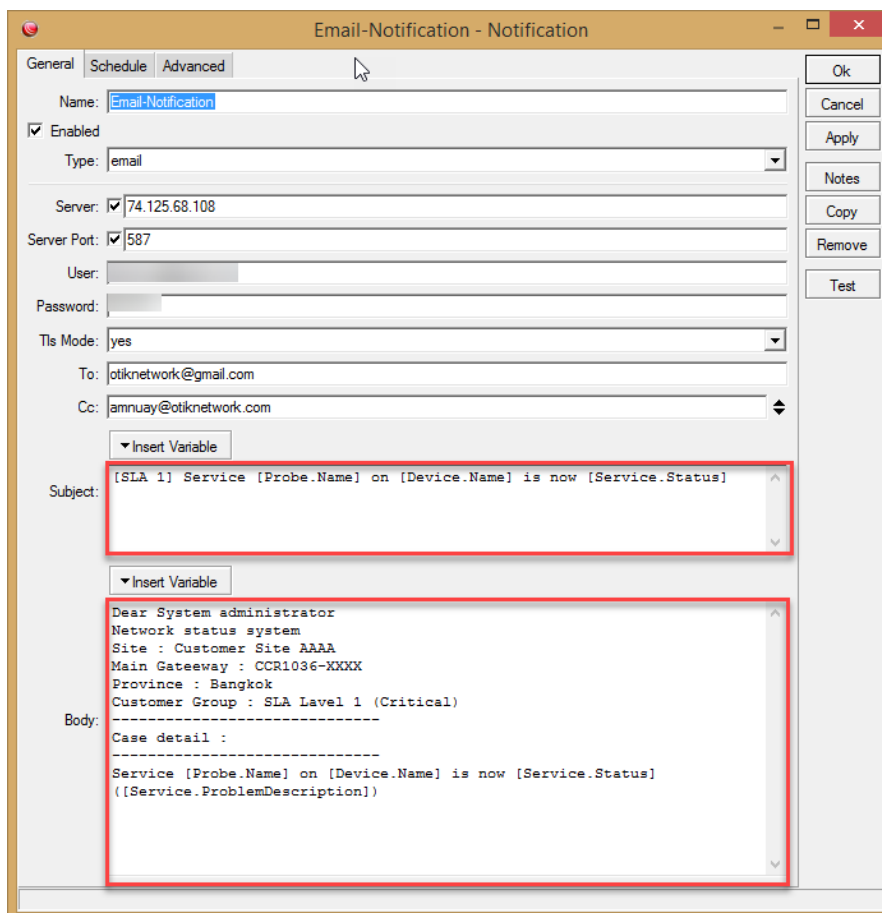
การตั้งระบบแจ้งเตือนสำหรับ Email

แน่นอนการมอนิเตอร์บางครั้ง อุปกรณ์ไหนที่ซีเรียส ต้องการให้มันส่งข้อความให้เรา เช่น ส่งเมลล์ให้เรา ก็สามารถทำได้ โดยเราต้องกำหนด Notification ให้มันครับ

เราจะสร้าง Notification ขึ้นมาเอง โดยไปที่ Notifications แล้วเลือก Add +

จากนั้นก็กำหนดรายละเอียดไปเลยครับ ตัวอย่างผมจะต้อง Set SMTP ครับ ผมใช้ของ gmail ก็ตามนี้เลย ส่วน user & pass ก็ของท่านได้เลยครับ กำหนด Name : คือชื่อของ Notification นี้ครับว่าให้ชื่ออะไร ผมตั้งชื่อว่า Email-Not.. ครับ

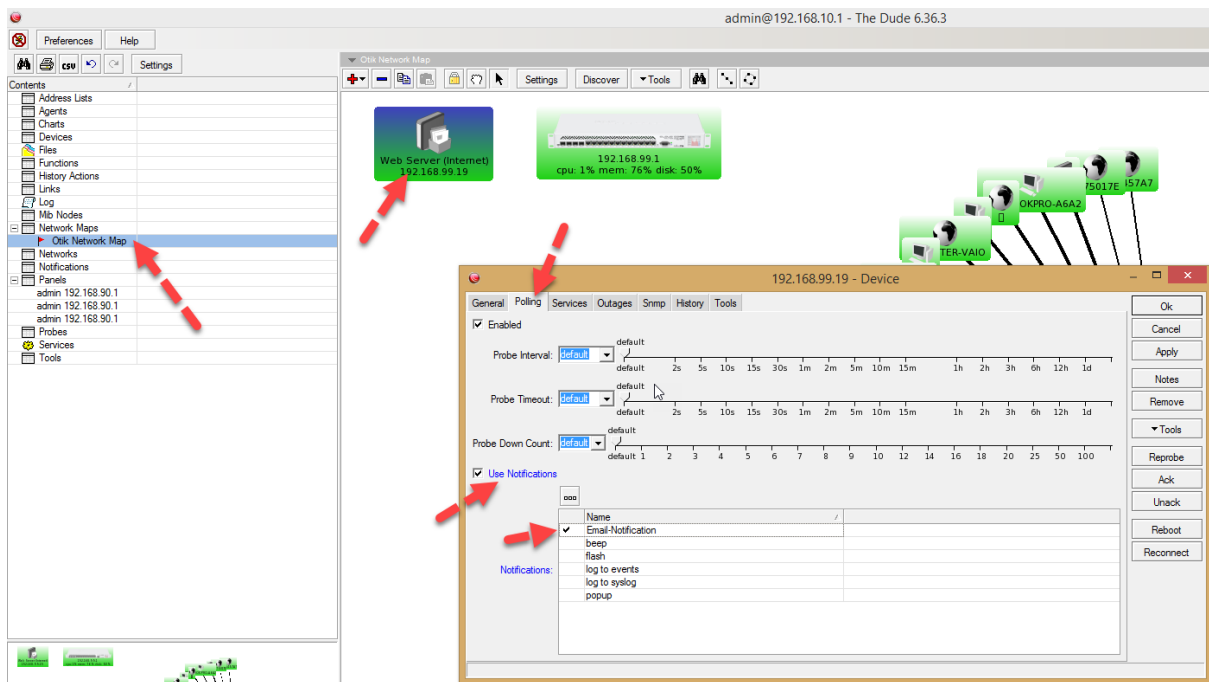
The Dude Server & Client

Subject คือส่วนหัวของเมลครับ เวลาที่ระบบมันส่งไป

Body คือส่วนเนื้อหาของเมล อยากใส่อะไรก็ได้เลย และหากต้องการใส่ค่าตัวแปรต่างๆ ของระบบ ก็เลือก add+ เข้าไปได้เลยครับ

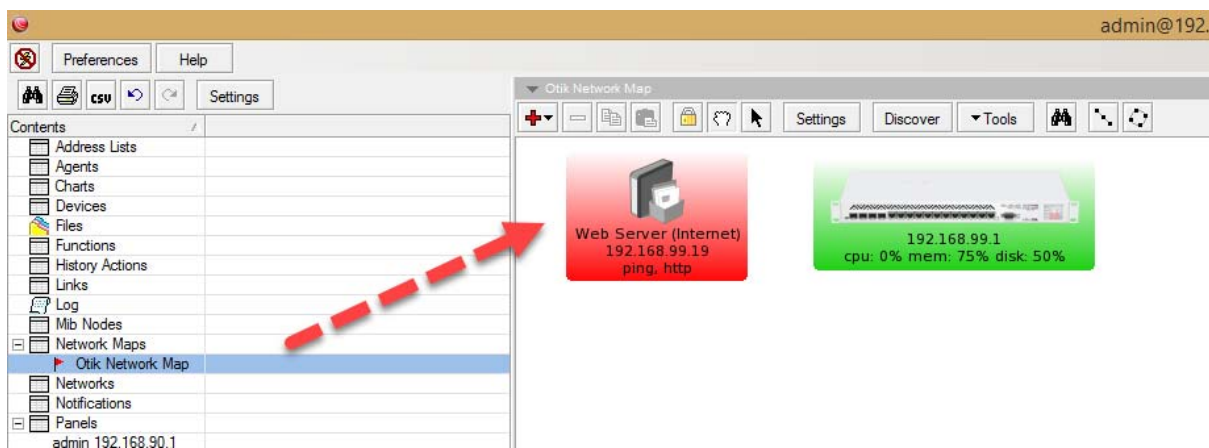
จากนั้น OK

เมื่อเรียบร้อยแล้ว ให้คลิกกลับไป **Network map** ที่เราต้องการ แล้วดับเบิลคลิก อุปกรณ์ที่ต้องการการให้มันเตือน ยกตัวอย่าง ผมจะให้เตือน **Web Server** ครับ

ให้คลิกถูกที่หน้า **Use Notifications** ครับ แล้วเลือกครับว่าจะให้เตือนจาก **Notification** ไหน ผมเลือก **Email-Notification** ครับ แล้วก็ OK

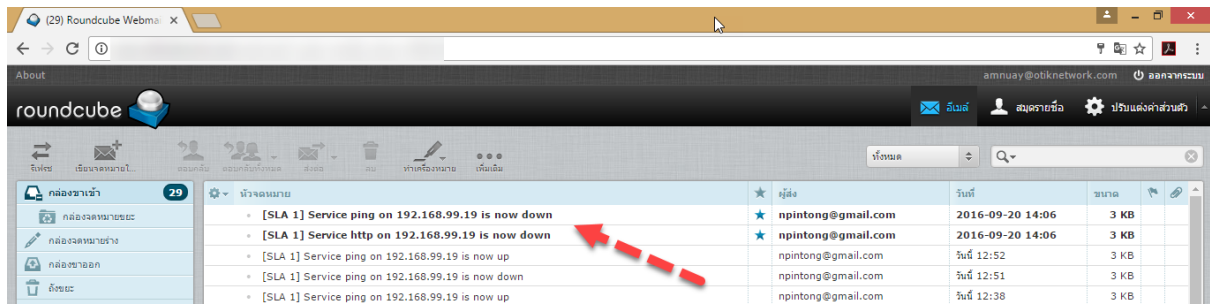
จากนั้นผมจะลองปิดเครื่อง **Web Server** ดู มันจะทำการส่งเมลแจ้งให้เราทราบทันทีครับ

สังเกตว่าตอนนี้ **Web Server** ตายแล้วครับ

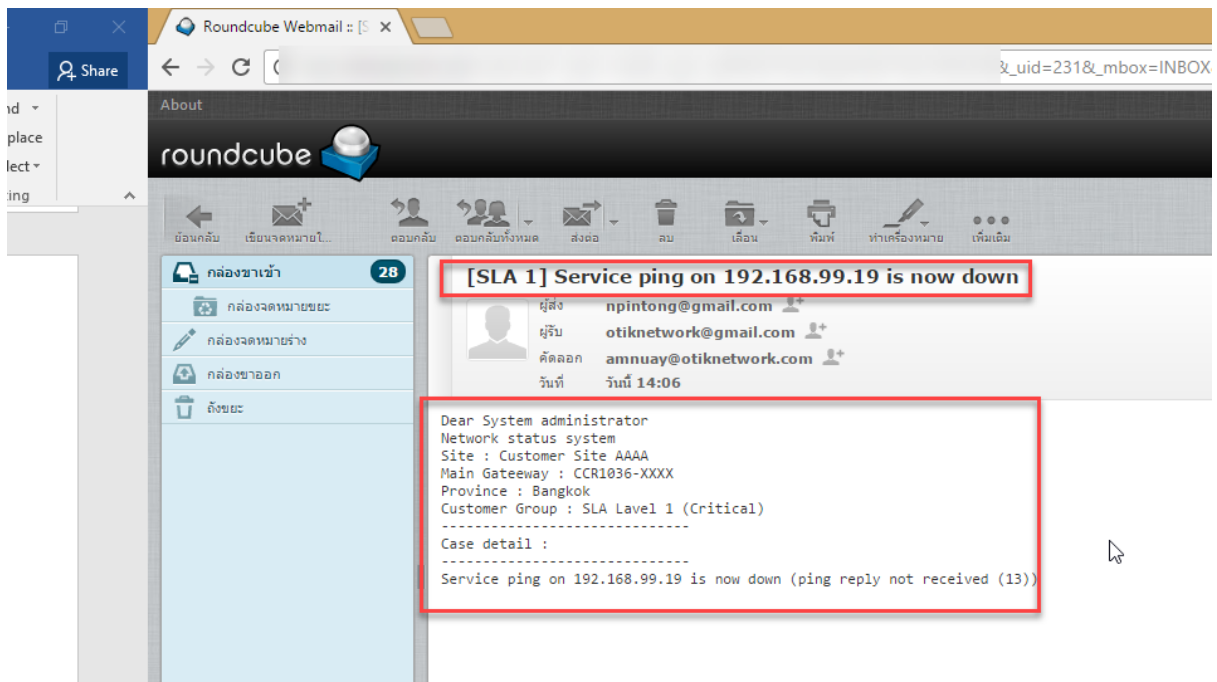

The Dude Server & Client

ระบบเมลล์มาแจ้งให้ทราบด้วย

รายละเอียดของอีเมล

ก็ตามที่เรากำหนดไว้ใน Notification เลยครับ

ขอจบแค่นี้ก่อนนะครับ ครั้งหน้าจะมาต่อให้ ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างเยอะครับ ลองนำไปปรับใช้กันดูครับ